

De Raad van de gemeente Rotterdam;

gelezen het rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Leidingen onder druk';

gelet op de Gemeentewet en op artikel 12 van de Verordening Rekenkamer Rotterdam;

gehoord de beraadslagingen in de commissie BWB van woensdag 28 oktober en 18 november 2015;

Besluit:

I De navolgende **hoofdconclusies** van het rapport 'Leidingen onder druk' van de Rekenkamer Rotterdam, over te nemen en hierbij vast te stellen:

1) De vervangingsopgave in de planperiode 2011-2015 is oorspronkelijk vastgesteld op 200 km, maar is in 2013 tussentijds neerwaarts bijgesteld naar 190 km. Dit betekent een verlaging van het vervangingstempo, waardoor er een achterstand in de beoogde hoeveelheid rioolvervangings is ontstaan. Het rioolvervangingsstempo moet echter minimaal 40 km per jaar zijn om de huidige kwaliteit van de riolen te blijven waarborgen. Hierbij is het van belang dat de gemeente de riolen met ernstige schade of verzakking vervangt, anders zal een hoger vervangingstempo noodzakelijk zijn. Een te laag vervangingstempo kan de risico's op lekkende riolen, verzakte riolen en rioolinstortingen vergroten.

2) De huidige financieringswijze voor rioolvervangings is gunstig in de zin van dat deze zorgt voor lage kosten op de lange termijn. Op deze wijze verwacht de rekenkamer dat de Rotterdamse rioleringszorg in de toekomst financieel haalbaar blijft, met een heffingstarief dat vergelijkbaar is met of lager is dan in andere Nederlandse gemeenten. Maar het huidige rioolheffingstarief is niet kostendekkend. Tekorten kunnen niet meer worden aangevuld uit de rioleringsreserves, omdat deze nagenoeg zijn uitgeput. Vanaf 2016 is of aanvulling van de algemene middelen (in casu ombuigingen) nodig, of een hoger rioolheffingstarief uitgaande van handhaving van een minimale vervangingsstempo van 40 km per jaar, of een combinatie van de mogelijkheden.

3) Het kan niet worden uitgesloten dat het college verkeerde keuzes heeft gemaakt in de rioolvervangings, inspecties, reiniging van riolen, kolken en lijngoten bij de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan 3 (GRP3).

a) Het afwegingskader voor rioolvervangings is onvoldoende ontwikkeld en de gemaakte keuzes hierin worden onvoldoende onderbouwd, gedocumenteerd en zijn achteraf niet controleerbaar. Hierdoor is het, ook voor de gemeente, niet goed mogelijk om te toetsen of de gemeente doelmatig en kostenefficiënt heeft gehandeld.

b) Het college heeft onvoldoende inzicht in de toestand van het Rotterdamse rioolstelsel. Dit betekent dat de gemeente gebrekkig inzicht heeft in de technische staat van de riolen en de mate van zetting. Het gevolg hiervan is dat een optimale vervangingsplanning niet goed mogelijk is, omdat de gemeente niet weet wanneer welke riolen aan vervangings toe zijn.

c) Het college heeft onvoldoende inzicht in de kosten op activiteitsniveau van de beheeractiviteiten rioolreinigings, reiniging van kolken en lijngoten en inspecties. Afwijkingen in de kosten worden niet altijd onderbouwd in documenten en het inzicht in de kosten is op

sommige punten onduidelijk, inconsequent of onjuist. Specifiek voor de reiniging geldt dat de uitvoeringskosten hiervan fors hoger zijn.

4) Het college heeft de raad periodiek geïnformeerd over de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan 3. De aan de raad verschaft informatie voorafgaand aan de vaststelling van en de uitvoering van het GRP 3 is op bepaalde punten onvolledig en onvoldoende begrijpelijk. Daardoor kan de raad niet beschikken over een adequaat inzicht in de uitvoering van het rioleringsbeleid en de huidige toestand van de Rotterdamse riolering.

II Op basis van het rapport het college op te dragen de onderstaande

aanbevelingen van het rapport 'Leidingen onder druk' over te nemen (*cursief*):

1) Er is sprake van een spanningsveld tussen het rioolheffingstarief, de hoeveelheid rioolvervangingswerk en de huidige financieringswijze van vervangingsinvesteringen. *Bepaal het gewenste rioolvervangingsstempo, met inachtneming van de minimale vervanging van 40 km per jaar om de kwaliteit van de riolering te waarborgen en zie erop toe dat, ook bij de gebiedsgerichte aanpak, de 'juiste riolen' (riolen met ernstige schade of overmatige zetting) worden vervangen. Leg bij rioolvervangingen voor het einde van de levensduur de afweging van de voor- en nadelen van die vroegtijdige vervanging vast.*

2) *Houd vast aan de huidige financieringswijze voor rioolvervangingswerk en overweeg ook om de huidige financieringswijze voor vervangingsinvesteringen toe te passen op de verbeteringsmaatregelen.*

3) *Geef meer prioriteit aan de inspectie van oude riolen (> 40 jaar) en breng de toestandaspecten in kaart om de vervanging van riolen effectiever en doelmatiger aan te pakken. Leg hierbij de inspectiestrategie van tevoren vast (in het GRP of andere beleidsdocumenten) en stel de gewenste inspectiefrequenties zodanig op dat een doelmatige inzet mogelijk is. Leef deze gewenste inspectiefrequenties na en rapporteer aan de raad over de gevolgen van eventuele afwijkingen.*

4) *Bepaal de toegestane/acceptabele mate van zetting van riolen en werk ingrijpmaatstaven voor het aspect zettingen uit, om doelmatige vervangingsplannen te kunnen maken, die passen bij de gebiedsgerichte aanpak. Maak hierbij zonodig onderscheid in gebieden, soorten riolen en/of andere risicofactoren. Leg de strategie, werkwijze en planning vast voor het verkrijgen van actuele informatie over de zetting van de riolen. Leef deze planning na en rapporteer de raad over de gevolgen van eventuele afwijkingen.*

5) *Houd de gegevens van de te vervangen riolen bij zodat de vervangingskeuzes achteraf controleerbaar zijn op doelmatigheid en juistheid.*

6) Er worden relatief hoge kosten van het planmatig reinigen per eenheid riool en kolken doorberekend door Schone Stad (voormalig Roteb). *Kom met voorstellen om deze eenheidskosten te verlagen.*

7) *Informeer de raad voor de behandeling van het nieuwe GRP 4 over de mogelijke beleidskeuzes, met inachtneming van een minimale vervangingstempo van 40 km per jaar en handhaving van de huidige financieringswijze. Geef hierbij de gevolgen op korte en lange termijn aan. Vermeld tevens richting de raad het dekkingspercentage van de rioolheffing bij de vaststelling ervan om de kostendekkendheid inzichtelijk te maken.*

III Het College van burgemeester en wethouders op te dragen deze aanbevelingen uit te voeren en daarover aan de raad te rapporteren vòòr 17 maart 2016.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 december 2015

De griffier,

De voorzitter,

